

Venskaber

14. februar – 22. maj 2016

Udstillingen *Venskaber* præsenterede skandinaviske foto- og videokunstnere, der alle har interesseret sig for menneskers livssituationer, drømme og håb. Værkerne belyser venskabet som fænomen, men i høj grad også fraværet af dette. *Vi Sidder Bare Her* med Jørgen Leth i spidsen står for lydbilledet.

Venskaber findes i mange former. Mellem søskende, mellem jævnaldrende, mellem mennesker og dyr, på tværs af generationer og mellem mennesker i ligestillede livssituationer på godt og ondt.

Et menneskes liv spænder mellem ubodelig ensomhed og socialt fællesskab. Gode relationer er et bolværk mod forladthed og håbløshed uanset nationalitet, køn eller klasse.

At ville indgå i et meningsfuldt forhold til andre mennesker er noget fællesmenneskeligt.

Venskaber er fundamentale og livsvigtige for vores velbefindende. De fleste af os tager billeder hele tiden. Ved højtider, på udstillinger og til hverdag. Af os selv og hinanden, af familie og venner. Det er en måde at fastholde livets flygtighed på. Vi genser billederne og mindes forgangne tider, steder og relationer. Med fotografiet bevidner vi vores liv – og foreviger vores livsvidner.

Vil man skabe en udstilling om menneskers liv og forhold, er det oplagt at bruge fotografiet som medie.

Udstillingen viste fotografier fra 1940erne til i dag. Den tidligste serie var Bror Bernilds, de seneste billeder var fra sidste år (2015). Fælles for værkerne var, at de portrætterer menneskers indbyrdes forhold eller mangel på samme.

Her var både bekræftende og varme billeder af gode relationer, men i lige så høj grad billeder af fremmedgørelse, glemsel og ensomhed. Modsætningerne sætter hinanden i relief.

Vi lever i en tid, der er præget af angst og fjendebilleder, og vores private liv domineres af de sociale medier. Antallet af venskaber og "likes" er ofte noget, vi jagter mere end kvaliteten af de enkelte relationer. Forhåbentligt kunne man med udstillingen genfinde betydningen af det ægte og gode venskab.

Fotografer og videokunstnere

Bror Bernild, Krass Clement, Tina Enghoff, Joakim Eskildsen, Peter Funch, Jesper Høm, Eva Koch, Tove Kurtzweil, Finn Larsen og Lars Johansson, Jouko Lehtola, Anders Petersen, Gitte Villesen og Vi sidder bare her

Bror Bernild, *Kan vi være dette bekendt?*, 1946
©Brandts, Museum for Kunst og Visuel Kultur

Venskabsportrætter fra Rom

14. februar – 22. maj 2016

Fra begyndelsen af 1800-tallet og frem til ca. 1880 var Italien, og ikke mindst Rom, de danske kunstneres foretrukne rejsemål. Som Berlin har været det de sidste par årtier, som New York var det op gennem 1980'erne, og som Paris var det 100 år forinden, var Rom i 1800-tallet helt uomgængelig for kunstnere, der ville lære mere, skabe netværk og sætte skub i karrieren.

Kunstnerne grupperede sig og hjalp hinanden på forskellig vis. Faglige relationer blev til venskaber, og både læsekredse og den såkaldte "fattigkasse" blev forløbere for det, der i dag hedder Skandinavisk Forening i Rom.

I 1837 færdiggjorde Constantin Hansen sit berømte maleri *Et selskab af danske kunstnere i Rom*. Billedet er et af flere vidnesbyrd om, at kunstnerne ofte udgjorde hinandens motiver. Skandinavisk Forening i Rom huser i dag en stor samling venskabsportrætter på papir. De skiftende beboere tegnede ganske enkelt hinanden og overlod portrætterne til Foreningen. Nogle blev hængt op, andre blev nænsomt lagt i kassetter, hvor de har ligget lige siden.

For offentligheden er portrætterne i dag ukendte. Derfor ønskede Nivaagaards Malerisamling at præsentere samlingen og lade udstillingen ledsage af et katalog, som fortæller om de enkelte kunstnere og deres relationer til hinanden og ikke mindst viser, hvordan en række af kunstnerne rent faktisk så ud.

En stor tak til Skandinavisk Forening i Rom, der har indvilliget i at vise deres fine samling af venskabsportrætter for et større publikum. De hører nok hjemme i Rom, men det giver mening at vise dem frem på et museum, hvor flere af kunstnernes malerier hænger til daglig.

Herligt, at flere af museets faste kunstnere nu kommer på besøg fra Rom. Det kan de kun, fordi Frimodt-Heineke Fonden, C.E. Jensens Fond og Arne V. Schleschs Fond med det samme forstod, hvor vigtigt det var, at disse tegninger vises i Danmark.

Der er langt fra Rom til Nivå, men lige nu er der faktisk ikke så lang fra Nivå til Rom!

Portrætkunstnere

Vilhelm Bissen, Carl Bloch, A.W. Boesen, Theodor Bülow, Julius Friedländer, Lorenz Frølich, Constantin Hansen, Otto Haslund, Henrik Olrik, Albert Küchler, C.A. Kølle, Edvard Lehmann, F.C. Lund, A.C. Lunde, Egon Lundgren, Wilhelm Marstrand, Ernst Meyer, Gustaf Bernhard Österman, Eilif Peterssen og Th. Stein.

Albert Küchler, *Portræt af H.C. Andersen*, 1834.
Skandinavisk Forening i Rom